

Hartenkreten Waterkwaliteit Dommel

Aan de overheden en instanties die verantwoordelijk zijn

Het beekdal kampt al jaren met ernstige verontreiniging, met schadelijke gevolgen voor natuur, landbouw, recreatie, voedselveiligheid en diergezondheid. De organisaties roepen overheden in Nederland en België dringend op om samen de bronnen van vervuiling in kaart te brengen en effectief aan te pakken

Volgens de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) moet uiterlijk in 2027 al het oppervlakte- en grondwater in goede toestand zijn én blijven. De recente [tussenevaluatie](#) liet echter zien dat concrete maatregelen ontbreken om dit doel tijdig te bereiken.

De waterkwaliteit van de Dommel voldoet niet aan de normen. Met het huidige tempo van uitvoering worden de normen niet, zoals afgesproken, in 2027 gehaald. De Dommel treedt regelmatig buiten haar oevers. Hierdoor blijven hoge gehalten aan verontreinigingen achter op de overstroomde natuur- en landbouwgronden. Dit levert schade op voor de natuur en risico's voor voedselveiligheid en diergezondheid. Bij piekneerslag wordt grote hoeveelheden ongezuiverd rioolwater geloosd. Dit zorgt voor grote ecologische schade aan het waterleven.

Deze situatie vraagt om grote urgentie, een plan van aanpak dat eind 2026 klaar moet zijn en een gecoördineerde grensoverschrijdende aanpak. Waarmee systematisch de bronnen van de verontreiniging in beeld worden gebracht, geprioriteerd en gesaneerd.

Problemen

De riool-overstorten die het zuurstofgehalte periodiek omlaag halen.

Door grondwateronttrekking en inrichting van het watersysteem is de kwelstroom in de beekdalflanken verminderd of verdwenen.

is er sprake van vermindering van plantengroei in de Dommel Hierdoor daalt het waterpeil van de beek en lijdt de natuur op de overs onder verdroging.

Bij overstromingen komt verontreinigd slib op landbouwgrond terecht, met directe gevolgen voor bodemgezondheid, voedselveiligheid en diergezondheid.

Meerdere onderzoeken die ik en mijn bureaus hebben laten uitvoeren tonen aan dat het slib van de Dommel ernstig verontreinigd is met zware metalen onder meer afkomstig van lozingen van Nynstar. Deze verontreiniging vormt een ernstige bedreiging voor onze gezondheid.

Koeien die grazen in de buurt van de Dommel krijgen gras binnen dat vervuild is en dit tast de gezondheid van mens en dier aan. De verontreiniging met zware metalen blijft langdurig in de bodem aanwezig.

De beekprik, ook zo'n zeldzame soort, monitoren we, in de schonere beken als Keersop en Beekloop, die uitmonden in de Dommel.

vervuild water dat het Dommeldal binnenstroomt, ondermijnt herstel en duwt kwetsbare soorten terug.

Zonder gezond water verdroogt de natuur, worden onze oogsten kwetsbaar en verliezen we de schoonheid dichtbij huis.

De waterkwaliteit blijft echter slecht en dat is een rem op alle natuurontwikkeling.

zinkfabriek Nyrstar mag nog steeds heel veel schadelijke chemicaliën lozen

Overstort van rioolwater bevat onder andere antibiotica, medicijnen, drugs en detergenten

Bacteriologische verontreiniging: Er is een grote overschrijding van E.coli, een bacterie uit de darmen van mensen en dieren, wat wijst op fecale vervuiling.

Fosfaatoverschrijdingen: Op meerdere locaties werd driemaal de toegelaten fosfaatnorm gemeten, mede door onvoldoende verwijdering in waterzuiveringsinstallaties.

Met de lozingen komt het herstel van het waterleven en de natuur in de omgeving in gevaar. Ook de doelen van de Kaderrichtlijn Water (KWR) voor 2027 blijven buiten bereik.

Wat er moet gebeuren

Kies voor schoon water. Stop vervuiling bij de bron. Herstel oevers, geef regenwater de ruimte.

versnelde sanering, zodat de Dommel tegen 2050 drinkbaar is!

Er moeten veel scherpere eisen gesteld worden aan Nyrstar-Pelt en aan de Nederlandse, en met name de Belgische, riool-overstorten.

maak waterkwaliteit topprioriteit. Geef natuurherstel een eerlijke kans. Laat de Dommel weer stromen als ruggengraat van een prachtig, veerkrachtig natuurgebied.

Een gedegen bronaanpak voor lozingen ('schoon water schoon houden') zodat riool-overstorten minder een probleem zijn en er geen vervuiling meer van over de grens komt. Zodat het water schoon genoeg is voor de planten en diersoorten die van nature thuishoren in Brabant. Een bronaanpak met duidelijke normen en regels en handhaving daarop, gebaseerd op o.a. het principe 'de vervuiler betaalt' en met een adequaat ruimtelijk kader ('niet alles kan overal').